

ՀԱՆԳԻՍՏ

Թ Ո Վ Ծ Ա Ս Թ Ե Ր Զ Ե Ա Ն Ի

Այլշանի և Բագրատունի աշակերտ՝ դասական հայ գրչի, հայութեան պատուաբեր ուսուցչապետի մահը՝ սուգով կը համակէ Բագմավէպի խմբագրութիւնն, որուն վաղեմի աշխատակիցն էր՝ և որուն մէջ սիրայօժար պիտի հրատարակէինք իր վերջերս շինած փառանկմ ողբերգութիւնը։ Ա-

ւնդ որ այդ բնագիրը ձեռքերնիս չի հասած, իր պատկանոխ՝ միանգամայն տոհմային գրականութեան լուսաւոր զէմքին՝ ապրողներու շարքէն ի սպառ անհետանալը կը գուժենք։

Յունագէտ, Լատինագէտ, Իտալագէտ, Հայկաբան, Ֆրանսագէտ, Անգլիագէտ վարպետը իրաւամբ մեծ գրագէտի և բանաստեղծի համբաւը կը վայելէր։ Կը ցաւինք որ Թերթիս վերջին էջերն ևս շարուած ըլլալով, ստիպուեցանք իւր կենսագրականը և մտքին ու սրտին արտագրութիւններու վրայ պատրաստուած ուսումնասիրական յօդուածը ուրիշ ամիս յետաձգել։

Կը մխիթարուինք լսելով որ Մխիթարեան սոյն հարազատ աշակերտին՝ հիւանդութեան միջոց ստէպ այցելու եղած են մեր Պոլսոյ հոգեկիրցները, նաև յուզարկաւորութեան միջոց իբր սգակիր ներկայ գտնուած են ու Միաբանութեանս կողմանէ անոր դագաղին վրայ ծաղկեայ գեղեցիկ պսակ մը զետեղած են՝ Վ. Հ. Յուսիկ Դ. Վ. Մեհրապեան, Վ. Հ. Եսայի Վ. Տայեցի, Վ. Հ. Սահակ Տէր Մովսէսեան։ Վերջնոյս արտասանած դամբանականի սա իմաստը՝ մեծ մարդուն անձնաւորութիւնը կը բնորոշէ. « Թովմաս Թերզեան հայ չէ, իր արիւնը հեղէն է, իտալացի է. ինչ որ իր մէջ հայ կայ՝ սիրուն է »։ Ի դիմաց Մուրատ-Ռափայելեան Սանուց Միութեան (որուն անդամակից էր) Պ. Գամբը Սուրենեանի դամբանականը սրտայայտ ըլլալէ զատ յուզիչ է եղած նաև ծանօթ Մկրտիչ Աճէմեան ծերունի բանաստեղծին փղձկուն շեշտով ողջերթի ուղերձը, յորում՝ սիրելի վարպետի, մտերիմ ընկերակցի, և մանաւանդ սրտակից եղբոր կորուստը կ'աւաղէ հոգակոյտին վրայ շեղմ արտասուելով։

Թերզեանի երեք որդիներուն և ամբողջ ընտանեաց մեր խորին ցաւակցութիւնը յայտնելու միջոց կը շեշտենք, Բարին և Նանսարը միշտ պիտի ապրի մեր ազգին գիտակցութեան մէջ։

Հ. Ն. Տ.

Իերա Յուլիոս 25 1895

ՅԱՐԳՈՑԱԳԱՏԻՒ ՆԱՅՐ,

Ձեր գեղեցիկ մամակիմ մօտերս պիտի պատասխանեմ. առ այժմ կը ինդրիմ ձեզմէ — իթէ շատ չէ ծածկոյթը՝ որ Յանք յիւր իմօ օրինակ մը Fioretti di S. Francesco, կաշիկազմ փոքրիկ հատորիկը, զոր ձեռնտիկ եղած ժամանակին կը կարգայիմք (Կրատամ մէջ շատ օրինակներ զտնուելու եմ), և ըմբռնել ձեզ ուղերձիս փոքրիկ երգ մը զոր Յունիսի այս գեղեցիկ առաւօտը մերշնչեց իմօ.